

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 247/2016
24.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Б.К. из Б., чији је пуномоћник С.Д., адвокат из С., против тужене И.Ш. из Б., чији је пуномоћник А.М., адвокат из С., по тужби ради измене одлуке о начину одржавања личних односа и висини доприноса за издржавање малолетног детета и по противтужби ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 503/15 од 17.11.2015. године, у седници одржаној 24.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 503/15 од 17.11.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П2 770/14 од 04.09.2015. године, делимично је усвојен тужбени захтев па је измењена пресуда Основног суда у Суботици П2 1418/13 од 17.01.2014. године у погледу доприноса мајке за издржавање малолетног детета Л.К. и у погледу начина одржавања личних односа између мајке и детета, тако што је обавезана тужена да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне Л.К. плаћа 6.000,00 динара месечно, до 20-тог у месецу за текући месец законском заступнику детета – оцу Б.К., почев од правноснажности ове пресуде па убудуће, док за то постоје законски услови, те је одређено да ће се начин одржавања личних односа између мајке и детета убудуће одвијати у домаћинству мајке сваког другог викенда од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова са ноћењем, сваке среде у недељи после завршетка обданишта до 18,00 часова, државним и верским празницима наизменично, током лета 20 дана и током зиме 7 дана у континуитету, на тај начин што ће мајка долазити по дете у домаћинство оца, а средом у обданиште и дете ће враћати у домаћинство оца. Противтужбени захтев којим је тужила тражила да се измени пресуда Основног суда у Суботици П2 1418/13 од 17.01.2014. године, на тај начин што ће се одредити да мајка – овде тужена самостално врши родитељско право над малолетном Л.К., да се обавезе тужилац да на име свог доприноса за издржавање детета плаћа месечно 7.000,00 динара почев од подношења

противтужбе па убудуће док за то постоје законски услови, као и да се одреди начин одржавања личних контаката између детета и оца на начин предложен и ближе одређен овим ставом изреке, одбијен је као неоснован. Наведеном пресудом тужена је обавезана да тужиоцу накнади тошкове парничног поступка од 71.675,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 503/15 од 17.11.2015. године, жалба тужене је делимично усвојена, па је првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о трошковима парничног поступка, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 33.000,00 динара, уместо досуђених 71.675,00 динара, док је у преосталом побијаном делу (став 2, 4. и 5. изреке), жалба одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, заједничко дете парничних странака, малолетна Л.К., рођена ... године, поверена је пресудом Основног суда у Суботици П2 1418/13 од 17.01.2014. године, на самостално вршење родитељског права оцу Б.К., а мајка, овде тужена, обавезана је да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног детета плаћа 3.000,00 динара месечно. Наведеном одлуком уређен је начин одржавања личних односа детета са мајком на тај начин што ће дете са мајком проводити сваки викенд од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова са ноћењем, сваку среду у недељи од 9,00 до 18,00 часова, државним и верским празницима наизменично, као и половину свих школских распуста. Од тада малолетна Л. живи са оцем у заједничком домаћинству са његовим родитељима, у кући у Б., која је њихово власништво, а која се састоји од више просторија, које су опремљене, одржаване и задовољавају потребе живљења и становања једне вишечлане породице. Тужилац је завршио средњу школу, запослен је као ... и остварује зараду око 25.000,00 динара месечно. Радно време му је од понедељка до суботе од 7,00 до 15,30 часова. Радним данима малолетна Л. ово време проводи у обданишту, а суботом је до повратка тужиоца с посла чува његова мајка. Отац тужиоца је запослен и остварује зараду око 25.000,00 динара, док је мајка домаћица, па он (тужилац) има помоћ од својих родитеља у издржавању и подизању детета. Малолетна Л.К., почев од 01.09.2014. године, односно након доношења раније правноснажне пресуде, иде у обданиште. Због ранијих јаких прехлада имала је обољење бубрега и вирусне инфекције, због чега се перманентно лечи и под надзором је лекара специјалисте Дечије клинике у Н.С.. Њен досадашњи психофизички развој, осим

наведених здравствених проблема, у складу је са развојем деце њеног узраста. Судови су утврдили да тужилац за издржавање малолетног детета месечно издваја од 12.000,00 до 15.000,00 динара (исхрана, трошкови обданишта, одевање, лекови, лекарски прегледи, ...).

Тужена је завршила средњу школу за фризера, није у радном односу, али у односу на период доношења претходне одлуке сада остварује око 20.000,00 динара, обављајући сезонске послове за надницу, док других прихода и имовине, као ни обавезе издржавања других лица нема. Почев од 02.04.2015. године, тужена живи са ванбрачним партнером Г.М. у изнајмљеној кући, као подстанари, где од просторија користе кухињу, купатило и две собе које су међусобно повезане, које су уредно одржаване и опремљене неопходним намештајем. Међутим стамбена зграда је старе градње, има доста влаге, што није безбедно за здравље и одрастање детета, посебно имајући у виду здравствено стање малолетне Л.. Ванбрачни партнер тужене није у радном односу, али радећи као ... месечно остварује примања у висини од 28.000,00 до 30.000,00 динара. За кућу у којој живе тужена и њен ванбрачни супруг не плаћају закупнину, већ само сnose трошкове комуналних услуга у висини од 3.500,00 динара месечно (за струју и воду).

Оценом налаза и мишљења Центра за социјални рад Града С., судови су утврдили да је тужилац, као отац, у родитељској улози максимално ангажован, у потпуности је упознат са функционисањем ћерке и њеним здравственим стањем, терапијом и потребом мера опреза, за чување детета има помоћ мајке док је он због радног времена одсутан (суботом), те има јасно постављене васпитне ставове према детету. Оценом извештаја наведеног органа старатељства, судови су утврдили и да мајка одаје утисак интровертније, пасивније, готово незаинтересоване особе, која тешко вербализује властите мисли и осећања, па су судови прихватили као адекватно мишљење Центра, с обзиром на континуитет боравка детета у домаћинству оца као и његово ангажовање на родитељском плану, да он треба да настави самостално вршење родитељског права над малолетним дететом, а да нема елемената за измену одлуке о поверавању.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно нижестепени судови налазе да је дошло до промене околности које оправдавају промену одлуке о висини издржавања малолетног детета у смислу члана 164. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05), с обзиром да је након доношења претходне правноснажне одлуке дете кренуло у обданиште, што представља месечни трошак за тужиоца у висини од 3.000,00 динара, а да тужиља сада остварује месечне приходе од око 20.000,00 динара, при чему има и помоћ свог ванбрачног партнера који остварује приходе од 28.000,00 до 30.000,00 динара месечно, па су адекватном применом члана 160. Породичног закона, судови утврдили потребе малолетног детета, као повериоца издржавања и могућности тужене, као дужника издржавања и на тај начин правилно одредили висину месечне обавезе тужене да доприноси издржавању детета у досуђеном износу.

Врховни касациони суд налази да су правилно судови делимично изменили претходну правноснажну судску одлуку и у делу којим је уређен начин одржавања контакта малолетног детета са мајком и то само у делу који се односи на виђање детета са мајком викендом. Наиме, претходном судском одлуком

одређено је да се дете са мајком виђа сваког викенда и то од петка до недеље, на који начин је дете онемогућено да било који викенд проведе са својим оцем, па Врховни касациони суд налази да је изменом начина виђења детета са мајком у овом делу (тко што ће се виђати сваког другог викенда), на бољи начин задовољен интерес детета за успостављање правилног емотивног и психичког односа са оба родитеља.

Врховни касациони суд налази да правилно судови закључују да у конкретном случају није дошло до промена које изискују и промену одлуке о вршењу родитељског права над малолетним дететом, с обзиром да отац, коме је претходном судском одлуком дете поверено на самостално вршење родитељског права, и даље показује правилне и потребне родитељске квалитете, да је у родитељској улози максимално ангажован, препознаје емотивне здравствене и развојне потребе детета и на правилан начин их задовољава уз правилне васпитне ставове према детету. С друге стране мајка одаје утисак пасивније, интровертније и готово незаинтересоване особе, која тешко вербализује своје мисли и осећања, а при том живи са ванбрачним супругом у кући која због постојања влаге не погодује одрастању било ког детета, а посебно малолетног детета парничних странака које већ има одређене здравствене проблеме.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да правилно судови налазе да је најбољи интерес малолетног детета да и даље остане на родитељском старању код оца, што и противјужбени захтев за измену одлуке о поверавању, издржавању малолетног детета и уређењу начина виђања детета са оцем, супротно наводима ревизије, чини неоснованим.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, с обзиром да се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу изнетог, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**